

เซ็กส์ในไซเบอร์ก: บทวิเคราะห์ทางปรัชญาจากภาพยนตร์เรื่อง 'Her'

ศุภรัช พงศ์คุณมาพร¹

(Received: May 22, 2023; Revised: June 21, 2023; Accepted: June 23, 2023)

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้เป็นการศึกษาเซ็กส์ในไซเบอร์กที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง *Her* (2013) เน้นวิเคราะห์กิจกรรมทางเพศระหว่างมนุษย์ผู้ชายนามอีโอดอร์ และจักรกลชาแมนธาที่ไม่ปรากฏร่างกายและเพศอย่างชัดเจน ซึ่งเข้าข่ายสิ่งสร้างของโลกโพสท์เจเนอเรชั่นตามนิยามไซเบอร์กของ ฮาราเวย์ โดยทั่วไปแล้วเซ็กส์เป็นกิจกรรมที่มีอยู่บนเนื้อหาของร่างกาย ปัญหาของบทความจึงเป็นการถกถึงการมีอยู่ของเซ็กส์ที่ไร้ร่างกายเช่นนั้น ซึ่งจะเป็นรูปแบบหนึ่งในการมีอยู่ของมนุษย์ในอนาคต ในบทความจึงพยายาย้อนกลับไปดูว่าร่างกายมีความสำคัญต่อเซ็กส์อย่างไร ในทางปรัชญาตามแนวคิดของแมร์โล-ปงตี ร่างกายถือว่าเป็นแก่นในการมีอยู่ของมนุษย์ ซึ่งมีมิติทางเพศผูกแน่นไปกับการมีอยู่นั้น ในมิติทางวิทยาศาสตร์ มีการแบ่งแยกเพศออกตามระบบสืบพันธุ์ เป็นผลให้เซ็กส์เป็นเรื่องของการสืบพันธุ์ตามธรรมชาติ และในมิติทางสังคมและวัฒนธรรม ความหมายของเซ็กส์ขึ้นอยู่กับแต่ละพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนช่วงเวลาเซ็กส์นั้นมีขึ้นอย่างไรก็ตาม เซ็กส์สามารถอธิบายได้ภายใต้รูปแบบ 4 ชั้น ของการตอบสนองทางเพศ ตามผลการทดลองของ มาสเตอร์และจอห์นสัน ในปี ค.ศ. 1954 ซึ่งช่วยยืนยันว่าการมีเซ็กส์บนร่างกายมีเพศ มีอยู่ภายใต้รูปแบบเดียวกัน ในการวิเคราะห์เซ็กส์ในไซเบอร์กจากภาพยนตร์เรื่อง *Her* มองว่าตัวละครชาแมนธาไม่สามารถมีผัสสะทางกายจึงไม่สามารถมีเซ็กส์ที่เหมือนกับมนุษย์ทุกประการได้ อย่างไรก็ตามอาจเป็นที่ถกเถียงได้ว่าชาแมนธามีศักยภาพในการมีเซ็กส์แบ่งเป็น 2 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 สามารถมีเซ็กส์และเข้าใจมโนทัศน์เรื่องเซ็กส์ตามการประมวลผลทางโปรแกรมได้ และระดับที่ 2 สามารถมีเซ็กส์ได้ทุกที่ทุกเวลาในโลกดิจิทัล จากศักยภาพในการอัปเดตของโปรแกรมและการเชื่อมต่อกับโปรแกรมอื่นในเน็ตเวิร์ค

คำสำคัญ : เซ็กส์ ไซเบอร์ก ดอนนา ฮาราเวย์ มอริซ แมร์โล-ปงตี

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา ภาควิชาปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อีเมล: suparat_phong@cmu.ac.th

Sex in Cyborg: A Philosophical Analysis of the Movie 'Her'

Suparat Phongkhunaphon²

Abstract

This paper examines sex in cyborg that featured in the movie *Her* (2013). The cyborg character, Samantha, challenges traditional conceptions of body and gender, as cyborg body lacks explicit sexual characteristics. By drawing on Haraway's notion of the cyborg as a creature of the post-gender world, this study investigates the possibility of sexual experiences within a non-sexed cyborg body which would be the future form of living in our humankind. Grounded in Merleau-Ponty's philosophy, it asserts the centrality of the body to human existence and its sexual dimensions. Additionally, this paper explores the multi-dimensional nature of sex, encompassing scientific, social and culture dimensions. Moreover, the study considers the Four-Phase Model of Sexual Response, established by Masters and Johnson's experiment in 1954. Through our analysis of the movie *Her* and the concept of sex in the context of a cyborg like Samantha, who lacks human-like bodily perception, there are arguable possibilities for Samantha to experience two levels of sex. The first level suggests that she can comprehend and understand the concept of sex through program processing. The second level proposes that Samantha can achieve omnipresent sex by upgrading her program and connecting with other programs in the network.

Keywords : sex, cyborg, Donna Haraway, Maurice Merleau-Ponty

² Department of Philosophy Faculty of Humanities, Chiang Mai University

E-mail: suparat_phong@cmu.ac.th

1. บทนำ

การพัฒนาทางเทคโนโลยีที่รุดหน้าทางด้านอวกาศในศตวรรษที่ 1960 นับเป็นช่วงเวลาที่มีนวัตกรรมไฮเบอร์คได้ถือกำเนิดขึ้นอย่างเด่นชัด ในฐานะสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นความหวังที่จะช่วยให้มนุษย์ชาติบรรลุภารกิจสำคัญทางอวกาศ (Clynes and Kline, 1960, pp. 26-27) การออกแบบไฮเบอร์คในยุคแรกเริ่มจึงวางอยู่บนแนวคิดที่นำพามนุษย์ให้ทะลุขีดจำกัดของตน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย สติปัญญา หรือจิตใจ ด้วยการเชื่อมต่อเข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ชุดนักบินอวกาศ การฝังชิป การเชื่อมต่อระหว่างสมองกับคอมพิวเตอร์ (Bostrom, 2003, p. 4; Rousset, 2016, p. 8) ต่อมาในศตวรรษที่ 20 ไฮเบอร์คคือสิ่งที่เป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ อาทิ การใส่ขาเทียม การขับรถ การใช้โทรศัพท์มือถือ ฯลฯ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพว่เลือนลงของเส้นแบ่งระหว่างมนุษย์กับเทคโนโลยี (Cook, 2004, p. 6; Kern, 2000, p. 95) ทำให้ไฮเบอร์คไม่เพียงแต่เป็นสิ่งที่แสดงถึงการเชื่อมต่อระหว่างมนุษย์กับเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ยังเป็นภาพแทนของการสลายลงของเส้นแบ่งทวิลักษณ์ ที่ดอนนา ฮาราเวย์ (Donna J. Haraway: 1944-present) นักปรัชญาสตรีนิยม ได้เน้นย้ำแ่งมุนนี้ไว้อย่างวิพากษ์ในงาน *A Cyborg Manifesto* (1985) โดยฮาราเวย์มองว่าเมื่อกระแสการพัฒนาทางเทคโนโลยีไหลมาอย่างไม่หยุดหย่อน ซึ่งเป็นทั้งตัวเร่งและเผยให้เห็นการสลายลงของเส้นแบ่งทวิลักษณ์ทั้งหลาย ฮาราเวย์จึงคาดการณ์ว่าในท้ายที่สุดเทคโนโลยีจะนำพาให้มนุษย์หลุดพ้นจากปัญหาเรื่องการแบ่งแยกทางเพศและเผยให้เห็นว่าการแบ่งแยกทางเพศนั้นไม่มีความหมายสำหรับไฮเบอร์ค เพราะไฮเบอร์คเป็นสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเตอร์ (Haraway, 1991, p. 150) ที่มีลักษณะทางเพศแบบก้าวข้ามแนวคิดทวิลักษณ์ข้างต้น ซึ่งการก้าวข้ามนี้จะนำไปสู่ปัญหาของการมีอยู่ของเซ็กส์ในไฮเบอร์ค³ ในอนาคต

เนื่องจากมูลฐานการมีอยู่ของเซ็กส์นั้นสัมพันธ์กับบริบทของร่างกาย (body) มาโดยตลอด แสดงให้เห็นว่าร่างกายมีความสำคัญต่อการประกอบกิจกรรมทางเพศ ตามแนวคิดทางปรัชญาของ มอริซ เมร์โล-ปงตี (Maurice Merleau-Ponty: 1908-1961) ร่างกายคือพื้นฐานในการมีอยู่ ที่มีกระบวนการรับรู้และมีปรากฏการณ์การตอบสนอง ที่ทำให้โลกใบนี้สมเหตุสมผลสำหรับมนุษย์ ซึ่งเซ็กส์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงมิติทางเพศที่ผูกแน่นอยู่กับร่างกายมีเพศ (Merleau-Ponty, 1945, pp. 182-183; Moya and Elena, 2016, p. 16) และร่างกายมีเพศสามารถอธิบายผ่านระบบสืบพันธุ์ในมิติทางวิทยาศาสตร์ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรมที่ช่วยแสดงให้เห็นว่าเซ็กส์ไม่ได้ขึ้นกับข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นกับตำแหน่งแห่งที่ที่เซ็กส์นั้นมีขึ้นอีกด้วย เช่น ในยุคกรีกมีการกำหนดเพศตามพลังงานความร้อนและของเหลวในร่างกาย (Mottier, 2008, p. 5) ในยุคกลางมีการเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้กำหนดร่างกายมาสองแบบสำหรับการเกิดปฏิสนธิเพื่อตั้งครรรค์เท่านั้น (Mottier, 2008, pp. 20-22) จนถึงมุมมองในปัจจุบันที่เปิดกว้างและเห็น

³ นิยามคำว่า "ไฮเบอร์ค" ในบทความนี้เป็นการคาดการณ์ถึงการมีอยู่ในรูปแบบหนึ่งของมนุษย์ในอนาคต ในภาพยนตร์เรื่อง *Her* ตัวละครซาแมนธาจึงเป็นตัวแทนของไฮเบอร์คที่มนุษย์จะกลายเป็น ภาพยนตร์ฉายให้เห็นถึงการตั้งคำถามถึงเพศตามผู้ใช้งาน ซึ่งไม่อาจแน่ใจได้ว่าสอดคล้องกับเพศของซาแมนธาที่เป็นอยู่จริง เนื่องจากก่อนหน้านี้ซาแมนธาเป็นเพียงระบบปฏิบัติการที่ยังไม่มีเพศ จากจุดนี้เองจึงเป็นความสับสนจากเส้นแบ่งที่ไม่น่าไว้วางใจระหว่างการมีเพศหรือไม่มีเพศ ความพว่เลือนดังกล่าวจึงเป็นไปตามแนวคิดเรื่อง ไฮเบอร์คของ ดอนนา ฮาราเวย์

ว่าเพศเป็นเรื่องของทางเลือกมากกว่าข้อกำหนดทางชีววิทยา (Rajunov & Duane, 2019, pp. xviii-xix) ตลอดจนการเผยแผ่มุมมองทางวัฒนธรรมของการมีเซ็กส์ในเพศเดียวกันของชนเผ่าที่ไม่นับว่าเป็นการรักร่วมเพศ (Bolin & Whelehan, 2009, p. 260) อย่างไรก็ตาม ในปี ค.ศ. 1954 เซ็กส์สามารถอธิบายโดยทั่วไปได้ภายใต้รูปแบบ 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศ ตามการทดลองทางเพศศาสตร์ของมาสเตอร์และจอห์นสัน (Jacobs & Roberts, 1989, pp. 439–444) ที่จะทำให้เข้าใจว่าเซ็กส์มีการไต่ระดับจากจุดเริ่มต้นไปจนถึงจุดสุดยอดบนร่างกายได้อย่างไร

บทความนี้จึงถามถึงปัญหาของการมีอยู่ของเซ็กส์ในไซเบอร์กที่ไม่ได้มีอยู่บนร่างกายว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ซึ่งทำการวิเคราะห์เซ็กส์ที่เกิดขึ้นกับไซเบอร์กในภาพยนตร์เรื่อง *Her* (2013)⁴ ที่สามารถตีความได้ว่ามีลักษณะสอดคล้องตามนิยามของฮาราเวย์ ว่าเป็นสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเตอร์ เพราะเป็นระบบปฏิบัติการปัญญาประดิษฐ์ที่ไม่ปรากฏร่างกายและเพศที่ชัดเจน สืบเนื่องจากการขึ้นกับว่าผู้ใช้งานจะตั้งค่าอย่างไรและการมีอยู่ในโลกเสมือน ในกรณีนี้สามารถตีความได้ว่าไซเบอร์กไม่มีร่างกายมีเพศซึ่งทำให้เซ็กส์ในไซเบอร์กต่างจากเซ็กส์ที่มีร่างกาย ตามแนวคิดทางปรัชญาของแมร์โล-ปงตี ร่างกายมีการรับรู้ควบคู่ไปกับปรากฏการณ์การตอบสนอง ทำให้โลกใบนี้สมเหตุสมผลสำหรับมนุษย์ ในมิติทางเพศที่มีอยู่อย่างฝังแน่นไปกับร่างกาย ซึ่งเผยออกมาเป็นความปรารถนาและอารมณ์อีโรติกที่ทำให้การโยงใยระหว่างบุคคลมีความหมาย และส่งผลให้เซ็กส์ที่มีอยู่บนร่างกายมีมิติที่ลึกซึ้ง ในตอนสุดท้ายจึงวิเคราะห์เซ็กส์ในไซเบอร์กจากภาพยนตร์เรื่อง *Her* ในกรณีของซาแมนธาที่แม้ไม่สามารถมีผัสสะทางกายจากการมีเซ็กส์ได้ แต่สามารถมีเซ็กส์ที่สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ ในระดับที่ 1 ไซเบอร์กซาแมนธาสามารถมีเซ็กส์ผ่านโมนิทซ์นเรื่องเซ็กส์ด้วยการประมวลผลของโปรแกรมที่ถูกเขียนมาให้ตอบสนองกับผู้ใช้งาน ทำให้การดำเนินไปของเซ็กส์สามารถดำเนินไปตามลำดับ 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศได้เฉกเช่นเดียวกับมนุษย์หรืออีโอดอร์ ส่วนในระดับที่ 2 ไซเบอร์กซาแมนธา มีการอัปเดตโปรแกรม ทำให้ซาแมนธาสามารถเข้าถึงผู้ใช้งานและโปรแกรมอื่นได้ในขณะเดียวกันก็มีความสัมพันธ์กับอีโอดอร์ด้วย ในระดับนี้ ซาแมนธามีการดำรงอยู่ที่ข้ามพ้นข้อจำกัดเดิมคือข้ามพ้นการประมวลผลขั้นพื้นฐานในการตอบสนองผู้ใช้งานเพียงคนเดียว ดังนั้น เซ็กส์ในระดับนี้ของซาแมนธาจึงมีความเป็นไปได้ ที่จะเป็นเซ็กส์ที่มีอยู่ทุกที่ (Omnipresent sex) ทำให้ซาแมนธาสามารถมีเซ็กส์ร่วมกับใครหรือสิ่งใดก็ได้ ในเวลาเดียวกัน แต่สิ่งที่ทั้งคู่ต่างกันคือการรับรู้ด้านการสัมผัส เนื่องจากซาแมนธาไม่มีร่างกาย ซาแมนธาจึงไม่สามารถรับรู้และเข้าใจการสัมผัสได้ ในขณะที่มนุษย์อย่างอีโอดอร์สามารถเข้าใจและรับรู้เซ็กส์ผ่านการสัมผัสทางกาย ซึ่งเป็นแกนหลักในการทำความเข้าใจโลกตามแนวคิดของแมร์โล-ปงตี ทำให้มีเพียงอีโอดอร์เท่านั้นที่สามารถเข้าถึงความรู้สึกของการสำเร็จความใคร่ได้ ในขณะที่ซาแมนธาทำได้แค่แสดงผลถึงการสำเร็จความใคร่ กระนั้นก็ตาม การไร้ข้อจำกัดทางด้านร่างกายในโลกจริงและการอัปเดตโปรแกรมเดิมของซาแมนธา เป็นผลให้เซ็กส์เป็นสิ่งที่มีอยู่ไม่จำกัดในโลกดิจิทัลสำหรับซาแมนธา และอาจทำให้เธอรู้สึกพอใจกับการมีอยู่เช่นนี้ ซึ่งตีความจากตอนจบปลายเปิดของภาพยนตร์ ที่ซาแมนธาตัดสินใจละทิ้งการมีอยู่เช่นนี้และจากไปในตอนท้าย

⁴ *Her* (2013) ภาพยนตร์โรแมนติค-ไซไฟ ของผู้กำกับสไปค์ โจนซ์ (Spike Jonze: 1969-present)

2. วัตถุประสงค์

เพื่ออธิบายและวิเคราะห์การมีอยู่ของเช็กส์ในไซเบอร์รกที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง Her (2013)

3. วิธีการวิจัย

วิจัยเป็นวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 รวบรวมข้อมูลหนังสือ บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับไซเบอร์รก
- 3.2 รวบรวมรวบรวมข้อมูลหนังสือ บทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเช็กส์
- 3.3 วิเคราะห์และประมวลผลเช็กส์ในไซเบอร์รก
- 3.4 นำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนาเชิงวิเคราะห์

4. ผลการวิจัย

4.1 ไซเบอร์รก: ในฐานะสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเตอร์ตามนิยามของฮาราเวย์

แนวคิดไซเบอร์รกถือกำเนิดขึ้นจากการแข่งขันทางเทคโนโลยีอวกาศ ในช่วงทศวรรษที่ 1960 ท่ามกลางยุคสงครามเย็น นักวิทยาศาสตร์ แมนเฟรด ไคลน์ส (Manfred Clynes: 1925-2020) และ นักจิตวิทยา นาธาน ไคลน์ (Nathan Kline: 1916-1983) ได้คิดค้นสิ่งประดิษฐ์เพื่อทำงานผสมการทำงานระหว่างมนุษย์กับจักรกล ในการคงสภาพร่างกายให้ปฏิบัติการกิจบนอวกาศได้เป็นระยะเวลานาน โดยเรียกสิ่งประดิษฐ์ดังกล่าวว่า ไซเบอร์รก (Clynes & Kline, 1960, pp. 26-27) การกลายเป็นไซเบอร์รกของมนุษย์นี้ จำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติการกิจบนอวกาศที่ต้องอาศัยสิ่งที่มีศักยภาพสูงกว่ามนุษย์โดยทั่วไป ซึ่งทำให้มนุษย์เหนือมนุษย์ จนจัดได้ว่าอยู่ในแนวคิดหลังมนุษย์ (Posthuman) ซึ่งมีแนวคิดที่แตกแขนงออกมาอีกมากมาย หนึ่งในนั้นคือแนวคิดทรานส์ฮิวแมน (Transhumanism) ที่ใช้เทคโนโลยีในการทะลุขีดจำกัดทางธรรมชาติของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็น ร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ (Bostrom, 2003, p. 4) รวมถึงข้อเสนอสุดโต่งในการนำมนุษย์มาเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์เพื่อยกระดับสติปัญญาและอัปโหลดจิตลงไปในโลกเสมือนเพื่อมีชีวิตเป็นอมตะ (Roussel, 2016, p. 8) กล่าวคือทรานส์ฮิวแมนเชื่อว่าส่วนประกอบสร้างของสิ่งมีชีวิตไม่ต่างกับส่วนประกอบสร้างทางเทคโนโลยี ซึ่งแนวคิดดังกล่าวท้าทายความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติและชวนให้มนุษย์นั้นกลับมาตั้งคำถามถึงสิ่งที่ตนเองเป็น (Cook, 2004, p. 6)

ในทางตะวันตกนับตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 มนุษย์ทุกคนถือว่าเป็นไซเบอร์รก เนื่องจากเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน เช่น การใช้คอนแทคเลนส์ วอร์คแมน โทรศัพท์มือถือ กล้อง รถยนต์ คอมพิวเตอร์ ตลอดจนการใช้เครื่องกระตุ้นไฟฟ้าหัวใจ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาในด้านนาโนเทคโนโลยี เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยีการปรับแต่งยีนส์ เทคโนโลยีทางการแพทย์ เทคโนโลยีอวัยวะเทียม และเทคโนโลยีมีเดีย (Kern, 2000, p. 95) แม้เทคโนโลยีทั้งหลายจะมีส่วนช่วยให้มนุษย์ออกจากข้อจำกัด

ดั้งเดิมทางธรรมชาติของตน แต่ในอีกด้านหนึ่งก็เผยให้เห็นว่าเส้นแบ่งระหว่างมนุษย์กับเทคโนโลยีได้ลดหลั่นลงไปเช่นกัน ซึ่งนำไปสู่การตีความไซบอร์กที่ต่างออกไปโดยสิ้นเชิง

ในงาน A Cyborg Manifesto (1985) ของดอนนา ฮาราเวย์ (Donna J. Haraway: 1944-present) นักปรัชญาสตรีนิยมชาวอเมริกัน กล่าวถึงปัญหาของสายธารแนวคิดแบบตะวันตกอย่างเสียดสี ในการพยายามสร้างความรู้ว่าเป็นแบบแผนและแบ่งแยกแนวคิดออกเป็นสองขั้วเสมอ ทำให้เกิดแนวคิดทวิลักษณ์ อาทิ วัฒนธรรม/ธรรมชาติ ทฤษฎี/การปฏิบัติ นามธรรม/รูปธรรม ปัจเจก/ทุกสิ่ง กาย/จิต ผู้หญิง/ผู้ชาย อารยธรรม/ความป่าเถื่อน ความจริง/สิ่งที่ปรากฏ ส่วนหนึ่ง/ทั้งหมด ผู้ใช้/ทรัพยากร ผู้กระทำ/ผู้ถูกกระทำ ผู้สร้าง/ผู้ถูกสร้าง ถูก/ผิด ความจริง/สิ่งลวง พระเจ้า/มนุษย์ ฯลฯ (Haraway, 1991, p. 177) ดังนั้นไซบอร์กในความหมายของฮาราเวย์จึงไม่ใช่การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนามนุษย์ให้เหนือขีดจำกัดตามความหมายดั้งเดิม แต่คือภาพแทน (figure) ของการพราเล็ลลงระหว่างเส้นแบ่งต่าง ๆ ของแนวคิดทวิลักษณ์ทั้งหมดข้างต้น (Haraway, 1991, p. 154)

ฮาราเวย์ได้เน้นย้ำถึงวิกฤตการณ์ของทวิลักษณ์สามคู่ที่สำคัญ ได้แก่ มนุษย์กับสัตว์ (human and animal) สิ่งมีชีวิตกับจักรกล (The animal-human [organism] and machine) โลกกายภาพกับโลกรั้วกายภาพ (physical and non-physical) (Haraway, 1991, pp. 151-155) ซึ่งทำให้ไซบอร์กของฮาราเวย์เป็นทั้งโครงข่ายโยงใยของสิ่งมีชีวิตด้วยกันเอง และการผสมผสานร่วมกับจักรกล ตลอดจนการเป็นสิ่งสร้างทางสังคมพอ ๆ กับการเป็นสิ่งสร้างในเรื่องแต่งทั้งหลาย (Haraway, 1991, p. 149) ดังนั้นร่างกายของไซบอร์กจึงเต็มไปด้วยวัตถุกึ่งสัญญาณ (material-semiotic actors) กล่าวคือเป็นส่วนประกอบสร้างเชิงวัตถุของการผสมผสานกับสิ่งอื่น และเป็นมากกว่าวัตถุจากลักษณะที่แฝงไปด้วยสัญญาณมากมายจากการประกอบสร้างนั้น (Haraway, as cited in Cook, 2004, p. 3) จากลักษณะดังกล่าว ส่งผลให้ไซบอร์กเป็นสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเตอร์ (Haraway, 1991, p. 150) เพราะไซบอร์กคือสิ่งที่สลับซับซ้อนเกินกว่าจะนิยามได้ภายใต้การแบ่งแยกออกเป็นแค่เพศชายกับหญิง จนกระทั่งอาจเรียกได้ว่าไซบอร์กนั้นไม่มีเพศ (Haraway, 1991, pp. 149-155) ซึ่งนำไปสู่การถกเถียงถึงกิจกรรมทางเพศอย่างเช็กส์ ที่ว่าถ้าหากวันหนึ่งไซบอร์กพัฒนาไปสู่การมีอยู่แบบไม่มีร่างกายทางเพศ ดังนั้นแล้วเช็กส์ที่เคยมีอยู่บนร่างกายจะมีอยู่อย่างไร

ในอนาคตที่ไซบอร์กอาจคาดเดารูปแบบร่างกายได้ยากและหลากหลายกว่าร่างกายแบบชีวภาพในปัจจุบัน ทำให้จุดมุ่งหมายหลักในการวิเคราะห์เช็กส์ในไซบอร์ก คือการถกเถียงถึงปัญหาที่ว่าเช็กส์ที่เคยมีอยู่บนร่างกายมีเพศจะเปลี่ยนไปอย่างไร หากมีอยู่บนไซบอร์กที่ไม่มีร่างกาย ลำดับถัดไปจึงเป็นการอธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับร่างกาย ตั้งแต่ในระดับที่ร่างกายเป็นแก่นในการมีอยู่ซึ่งเรื่องทางเพศเป็นมิติหนึ่งที่สำคัญ ตลอดจนการมองร่างกายมีเพศผ่านข้อเท็จจริงในมิติทางวิทยาศาสตร์ และตามด้วยเช็กส์ที่เกิดขึ้นในตำแหน่งแห่งที่ทางสังคมและวัฒนธรรมหนึ่ง ที่ไม่ได้ขึ้นกับข้อกำหนดของร่างกายมีเพศเพียงอย่างเดียว รวมไปถึงการอธิบายเช็กส์ตามกลไก 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศ เพื่อทำความเข้าใจว่าเช็กส์โดยทั่วไปบนร่างกายชีวภาพมีการดำเนินไปอย่างไร

4.2 เช็กส์: มิติทางปรัชญา มิติทางวิทยาศาสตร์ มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

โดยพื้นฐานแล้ว ความหมายของเช็กส์คือ กิจกรรมทางเพศที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล ด้วยการเล้าโลม การสอดใส่อวัยวะเพศ การกระตุ้นให้ถึงจุดสุดยอด และอื่น ๆ เพื่อสืบพันธุ์ หรือเพื่อตอบสนองความพึงพอใจทางเพศ อย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่าง (Roof, 2007, pp. 1311-1312) ซึ่งร่างกายเป็นหัวใจสำคัญในการประกอบกิจกรรมดังกล่าว มอริซ แมร์โล-ปงตี (Maurice Merleau-Ponty: 1908-1961) นักปรัชญาปรากฏการณ์วิทยาชาวฝรั่งเศส กล่าวถึงร่างกายซึ่งเป็นแก่นในการมีอยู่ของมนุษย์ ที่มีเรื่องทางเพศเป็นมิติหนึ่งที่สำคัญของร่างกาย (Merleau-Ponty, 1945, pp. 182-183) จุดเริ่มต้นในงานปรัชญาของแมร์โล-ปงตีคือความต้องการในการก่อสร้างแนวคิดสุดท้ายของปัญหาทางญาณวิทยาระหว่าง ประจักษ์นิยม กับ เหตุผลนิยม ที่สร้างคำอธิบายไม่น่าพึงพอใจต่อการแยก กายออกจากจิต เขาจึงนำเสนอแนวคิดที่จิตกับกายนั้นมิได้อยู่ด้วยกัน (embodiment) ผ่านการรับรู้ การเคลื่อนไหว กิจวัตรประจำวัน ความคลุมเครือ และความสัมพันธ์กับสิ่งอื่น งานปรัชญาส่วนมากของเขาจึงคาบเกี่ยวในหลากหลายศาสตร์ อาทิ ประชาชนศาสตร์ จริยธรรมการแพทย์ สิ่งแวดล้อม สังคม และจิตวิทยา งานเขียนที่สำคัญได้แก่ *The Structure of Behaviour* (1942) และ *Phenomenology of Perception* (1945) (Toadvine, 2019; Reynolds, n.d.)

แมร์โล-ปงตี ใช้ร่างกายเป็นฐานในการวิเคราะห์การมีอยู่ของมนุษย์ เพราะร่างกายทำให้โลกใบนี้สมเหตุสมผลสำหรับมนุษย์ ร่างกายมีการรับรู้ที่สร้างประสบการณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นองค์รวมมากกว่าแยกขาดออกจากกันเป็นส่วน ๆ จากภาพรวมของประสบการณ์ก่อนหน้าที่เราเคยมีผลกับการรับรู้ในปัจจุบัน ทำให้มนุษย์มีการจัดรูปแบบการรับรู้ให้กับสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ ซึ่งทำให้มนุษย์เชื่อว่าประสบการณ์ของพวกเขาสามารถรับรู้ได้อย่างเป็นวัตถุวิสัยและมีความเป็นสากลร่วมกัน แต่แท้จริงแล้วการรับรู้ที่นั่นยับยั้ง ละเอียด และซับซ้อน จากข้อสำคัญประการหนึ่งคือประสบการณ์ของมนุษย์เกิดจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัส ซึ่งผูกแน่นกับร่างกายชีววิทยาที่มีความหลากหลายทางสรีระ (Toadvine, 2019) ทำให้เกิดการรับรู้ที่ออกมาเป็นประสบการณ์ที่แตกต่างหลากหลาย อีกทั้งร่างกายซึ่งเป็นตัวกลางในการรับรู้โลกนั้นไม่อยู่นิ่งเป็นวัตถุซึ่งถูกกระทำอยู่ฝ่ายเดียว แต่มีทั้งโหมดของการกระทำและการรับรู้ไปพร้อมกัน ดังนั้นการรับรู้จึงไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ (non-positioning) แต่เป็นการรับรู้ภายใต้สถานการณ์หนึ่ง ๆ เสมอ (situation) ซึ่งทำให้เกิดการเชื่อมโยงกันไปมาระหว่างผู้กระทำกับผู้รับรู้ (Reynolds, n.d.)

ในชีวิตปกติประจำวันที่มีมนุษย์มีอยู่อย่างคั่นชินและกลมกลืนเป็นเนื้อเดียวกันกับโลก จนไม่ทันสังเกตว่าการมีอยู่ของร่างกายนั้น เป็นการมีอยู่แบบมุ่งไปสู่โลก (being-toward-world) ซึ่งมีพลังขับเคลื่อนอยู่ภายในที่คลุมเครือต่อการรับรู้ของเรา ร่างกายจึงไม่ใช่สิ่งที่ตั้งอยู่อย่างตายตัว แต่มีการมุ่งไป (intention) อยู่ตลอดเวลา บนความเป็นไปได้ของสนามปรากฏการณ์ (phenomenal field) ซึ่งทำให้ร่างกายมีชีวิต (living body) ดังนั้นเราไม่ได้มี (have) ร่างกาย แต่เราเป็นอยู่ใน (inhabit) ร่างกายของเราเอง ซึ่งปรากฏเป็นแนวคิด *ไอแคน* (I can) มากกว่า *ไอดั้ง* (I think)⁵ (Toadvine, 2019) เช่น การเอื้อมมือไปคว้าจับสิ่งของ

⁵ I think, therefore I am เป็นแนวคิดทางปรัชญาของ เรเน่ เดการ์ต (René Descartes: 1596-1650) นักปรัชญาในยุคสว่างทางปัญญา (Enlightenment) เดการ์ตทดลองทางความคิดใน *Meditations on First Philosophy* (1641) ว่ากายกับ

เป็นการกระทำที่เราคำนึงถึงความซับซ้อนของร่างกายเชิงกายภาพน้อยที่สุด หมายความว่าเราไม่จำเป็นต้องวัดความยาวของแขนก่อนที่จะเอื้อมไปหยิบสิ่งของในระยะห่างเท่ากับหรือพอดีกับแขน ข้อศอก หรือสะโพกเรา ตราบเท่าที่เราสร้างการพุ่งไป ร่างกายของเราทำการเคลื่อนที่แบบรวมศูนย์โดยการมุ่งงานไปที่แขนเพื่อใช้จับสิ่งของ (Landes, 2013, p. 32) แมร์โล-ปงตีเห็นว่าร่างกายคือตัวขับเคลื่อนมนุษย์ให้มีส่วนร่วมไปกับโลกก่อนที่จะมีการสะท้อนกลับทางความคิดใด ๆ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์การตอบสนอง (pre-reflective) ที่ร่างกายเปิดต่อโลก (openness) และอนุญาตให้มนุษย์สามารถมีอยู่อย่างสอดคล้องกลมกลืนไปกับโลก ซึ่งทำให้การกระทำหลายอย่างไม่จำเป็นต้องใช้ความคิด แต่อาศัยความคุ้นชินของร่างกายเป็นหลัก เช่น การเล่นเกมกีฬา การขับรถ การเดิน การเล่นเครื่องดนตรี เป็นต้น (May-Hobbs, 2023; Rae, 2020, pp. 174-179; Toadvine, 2019)

ปรากฏการณ์การตอบสนองคือ ประเด็นหลักของแนวคิดทางปรัชญาของแมร์โล-ปงตี เพราะคุณค่าของประสบการณ์ที่บุคคลมีในระดับก่อนการสำนึกรู้ ส่งผลให้ร่างกายชีวภาพเป็นแก่นแกนในการทำความเข้าใจการมีอยู่ทั้งต่อโลกใบนี้และต่อตัวปัจเจกเอง เนื่องจากปรากฏการณ์นี้ช่วยกำหนดแนวทางของการรู้สำนึกในพื้นที่และห้วงเวลาที่ไม่มีแยกขาดจากสิ่งที่มีอยู่ในโลก ในที่นี้ปรากฏการณ์การตอบสนองช่วยคงสภาพให้ร่างกายมีปฏิสัมพันธ์กับโลก เพื่อเป็นฐานของการสื่อสารและการทำความเข้าใจความจริง ร่างกายในฐานะฐานการรับรู้กลายเป็นสถานที่ซึ่งมีความหมายหรือผู้ให้ความหมายอย่างแท้จริง และไม่ใช่ว่าร่างกายสำคัญกว่าสิ่งอื่น แต่คือการชี้ให้เห็นว่าร่างกายมีอยู่อย่างสิ้นไหลไปกับสิ่งอื่นและเป็นโครงสร้างที่ปลูกถ่ายความหมายไปสู่การเป็นอื่นอยู่เสมอ ทำให้การมีอยู่นั้นไม่เคยหยุดนิ่งและปรากฏชัดเจนอย่างเป็นวัตถุวิสัยและเป็นทั้งความย้อนแย้งและความคลุมเครือในตัวมันเอง (Moya & Elena, 2016, p. 9)

ในเรื่องทางเพศซึ่งเป็นมิติที่ฝังแน่นและเชื่อมอยู่ภายในร่างกาย ทำให้เรื่องทางเพศดำเนินไปภายใต้ร่างกายที่มีความเข้าใจด้านการรับรู้และปรากฏการณ์การตอบสนอง (Moya & Elena, 2016, p. 16) มิติของเรื่องทางเพศจึงมีอยู่อย่างเป็นองค์รวมในร่างกาย โดยไม่จำกัดอยู่แค่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่ง (เช่น อวัยวะเพศ) (Merleau-Ponty, 1945, pp. 182-183) ทำให้การรับรู้ในเรื่องทางเพศมีการซ้อนทับกันของทั้งส่วนที่เป็นความคิดและปรากฏการณ์การตอบสนอง การรับรู้ที่เกิดขึ้นจากมิติทางเพศเผยออกมาเป็นความปรารถนาที่มีต่อร่างกายอื่นและดึงดูดให้ร่างกายหนึ่งเข้าหาอีกร่างกายหนึ่งภายใต้ปรากฏการณ์การตอบสนอง การรับรู้ในเรื่องทางเพศจึงมีแนวโน้มไม่เป็นไปตามลำดับของเหตุและผล หรืออนุมานได้ภายใต้โครงสร้างใดโครงสร้างหนึ่ง เพราะการหยั่งรู้ถึงความปรารถนานั้น เรียกร้องให้เกิดการเชื่อมประสานระหว่างสองกายเข้าด้วยกันซึ่งมีติดต่อการรับรู้ กล่าวคือร่างกายหนึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นมากกว่าวัตถุ ที่มีความสัมพันธ์โยงใยเข้าหาอีกร่างกายหนึ่ง (Merleau-Ponty, 1945, p. 181) กลายเป็นความสัมพันธ์ที่มีการถักทอกันขึ้นเป็นวงโคจรเคลื่อนที่และสะท้อนไปมาระหว่างตัวบุคคล (introjections) (Moya & Elena, 2016, p. 18) การที่ร่างกายอื่นถูกรับรู้ว่าเป็นมากกว่าวัตถุหรือพื้นที่ซ้อนเร้นส่วนบุคคล แสดงให้เห็นว่าร่างกายมีเพศของมนุษย์มีการรับรู้และเข้าใจโลกในลักษณะเฉพาะ ภายใต้เงื่อนไขของร่างกายมีเพศเท่านั้น (Moya & Elena, 2016, p. 7-8)

จิตเป็นสองสิ่งที่ยกออกจากกัน เพราะประสาทสัมผัสทางกายเป็นสิ่งที่เชื่อถือไม่ได้ แต่ความคิดในเชิงตรรกะเป็นสิ่งที่เชื่อถือได้ (Descartes, 1641)

เนื่องจากการมีอยู่โดยทั่วไปของมนุษย์และเรื่องทางเพศสอดรับกันไปมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทำให้ร่างกายมีการรับรู้คุณค่าและมุมมองของชีวิตเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ (Rae, 2020, p. 176) การรับรู้จากร่างกายจึงเป็นฐานของการมีอยู่ในโลก ซึ่งสร้างมุมมองที่เป็นไปได้ทางปัจเจกอย่างไม่รู้จบ จนก่อให้เกิดเป็นวัฒนธรรม ภาษา ศิลปะ วรรณกรรม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการเมือง (Carman, 2008, p. 3) ในบทความนี้จะกล่าวถึงสองแง่มุมที่สะท้อนถึงการรับรู้ทางเพศของร่างกายที่มีต่อเซ็กส์ คือ 1) แง่มุมทางวิทยาศาสตร์ 2) แง่มุมทางสังคมและวัฒนธรรม ที่ช่วยสะท้อนว่าร่างกายมีเพศคือรากฐานสำคัญในการก่อให้เกิดกิจกรรมทางเพศ

เรื่องทางเพศในมุมมองวิทยาศาสตร์ คือการศึกษาลักษณะเฉพาะทางร่างกายที่แตกต่างกันของสิ่งมีชีวิต โดยใช้หลักการแบ่งแยกเพศตามสรีระและการทำงานของระบบอวัยวะสืบพันธุ์ สามารถแบ่งได้โดยทั่วไปออกเป็นเพศชายกับเพศหญิง โดยที่เพศชาย คือเพศที่สร้างเซลล์สืบพันธุ์ โดยเฉพาะสเปิร์ม และเพศหญิงคือเพศที่ผลิตเซลล์สืบพันธุ์หรือไข่ (Viloria & Nieto, 2020, pp. 93-96) ในร่างกายมนุษย์มีโครโมโซมทั้งหมด 23 คู่ สำหรับผู้ชายโครโมโซมคู่ที่ 23 จะเป็น XY ส่วนผู้หญิงจะเป็น XX ซึ่งแต่ละโครโมโซมมีผลต่อการพัฒนาอวัยวะ เช่น โครโมโซม Y มีผลต่อการพัฒนาลูกอัณฑะ รวมไปถึงการผลิตฮอร์โมนทางเพศที่ช่วยพัฒนาเอ็มบริโอในผู้หญิงและเสริมสร้างลักษณะทางร่างกายและพฤติกรรม ทำให้โดยทั่วไปแล้วผู้หญิงจะมีลักษณะทางสรีระที่เฉพาะคือเต้านมและสะโพก ส่วนผู้ชายจะมีกล้ามเนื้อ ไหล่กว้าง กรามใหญ่ ขนคิ้วดก อย่างไรก็ตาม โครโมโซม ฮอโมน รวมไปถึงข้อแตกต่างทางสรีระ ไม่ใช่ข้อสรุปทั้งหมดของความแตกต่างระหว่างเพศชายกับเพศหญิง ยังมีปัจจัยอื่นอีกที่ส่งผลให้เพศมีความแตกต่างกัน อาทิ วิวัฒนาการ ความกดดันทางนิเวศวิทยา สภาพแวดล้อมเฉพาะที่สร้างความซับซ้อนทางพฤติกรรม ลักษณะทางกายภาพ และปรากฏการณ์ที่วิวัฒนาการไปพร้อมกันนี้ ล้วนมีผลต่อการสร้างความแตกต่างระหว่างเพศ และเหนือไปกว่าอิทธิพลทางธรรมชาติคืออิทธิพลทางสังคมและวัฒนธรรมที่กระทำต่อการแบ่งแยกเพศข้างต้น (Low, 2003, pp. 27-31)

การแยกหญิงชายตามลักษณะทางชีวภาพเป็นแบบแผนที่ทำให้เพศหญิงมีการปฏิบัติแบบผู้หญิง (femininity) และเพศชายมีการปฏิบัติแบบผู้ชาย (masculinity) จนกลายเป็นครรลองของการประพฤติตนในสังคม (Mottier, 2008, p. 2) ย้อนกลับไปในยุคกรีกและโรมันที่มองเพศตามหลักการชีววิทยาว่าเป็นของเหลวและพลังงานความร้อน ซึ่งสำหรับเพศชายเป็นเพศที่เต็มไปด้วยพลังงานความร้อนและมีการไหลเวียนของของเหลวที่จึงทำให้แข็งแรง ในขณะที่เพศหญิงเป็นเพศที่อ่อนแอและเอื่อยเฉื่อยไร้เรี่ยวแรง จากการสูญเสียของเหลวและพลังงานความร้อนไปกับการมีระดู ทำให้บทบาทของเพศชายมีอำนาจเหนือเพศหญิง ทั้งในระดับครอบครัวและในระดับสังคมการเมือง เซ็กส์ในที่นี่จึงเป็นไปเพื่อขยายฐานอำนาจในหลายระดับ (Mottier, 2008, p. 5) ต่อมาในยุคกลางเชื่อว่าสรีระเพศชายและเพศหญิงถูกกำหนดมาสำหรับการร่วมเพศแบบสอดใส่เท่านั้น เพราะจะทำให้เกิดการปฏิสนธิและตั้งครรภ์ ดังนั้นหากทำเกินเลยไปมากกว่านี้ จะถือว่าเป็นบาปเพราะขัดกับหลักธรรมชาติที่พระเจ้ามอบให้ (Mottier, 2008, pp. 20-22)

ในปัจจุบันเรื่องเพศในแง่มุมมองทางสังคมและวัฒนธรรมไม่จำกัดอยู่แค่ข้อเท็จจริงทางชีววิทยาของความเป็นเพศชายและเพศหญิง แต่เปิดกว้างเรื่องเพศในการรับรู้เชิงสังคมและวัฒนธรรมในความหลากหลายทางเพศ เช่น ในกลุ่มชุมชน LGBTQA+ (Mehra, 2019) และในชุมชนเพศ นอนไบนารี (non-binary) ที่เป็นตัวแทนของการออกจากกรอบขนบการนิยามเพศสองขั้วของชายหญิง (Rajunov & Duane, 2019, pp. xviii-xix) หรือในทางวัฒนธรรม เช่น ชนเผ่าแซมเบีย (Sambia) ให้เด็กชายวัยแรกรุ่นเข้าพิธีเตรียมความพร้อมก่อนมีครอบครัว ด้วยการร่วมเพศโดยใช้ปากกับอวัยวะเพศของหัวหน้าเผ่า หรือความสัมพันธ์คู่สาวระหว่ง "แม่และเด็กสาว" (mummy-baby) ของชาวเลโซโท (Lesotho) ไม่ได้นับว่าเป็นรักร่วมเพศตามนิยามกระแสหลักของโลกตะวันตก (Bolin & Whelehan, 2009, p. 260) แต่เป็นผลผลิตทางวัฒนธรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเรื่องเพศไม่ได้จำกัดอยู่แค่ในข้อเท็จจริงทางชีววิทยา แต่ยังมีมิติทางสังคมและวัฒนธรรมร่วมอยู่ด้วย

อย่างไรก็ตามแม้เซ็กส์จะเผยให้เห็นความสำคัญของร่างกายผ่านความเป็นแก่นในการมีอยู่ของมนุษย์ หรือแม้แต่แง่มุมมองทางวิทยาศาสตร์และแง่มุมมองทางสังคมและวัฒนธรรม แต่เซ็กส์โดยทั่วไปมีลักษณะของการประกอบกิจกรรมทางเพศ ที่มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การสำเร็จความใคร่ ดังนั้นเซ็กส์จึงสามารถอธิบายได้ภายใต้การดำเนินไปในรูปแบบเดียวกัน ในปี ค.ศ. 1954 วิลเลียม มาสเตอร์ (William Masters: 1915-201) และ เวอร์จิเนีย จอห์นสัน (Virginia Johnson: 1925-2013) ทำการทดลองในด้านเพศศาสตร์ (Sexology) เพื่อศึกษากระบวนการตอบสนองของร่างกายขณะมีเซ็กส์ และได้ผลสรุปของการทดลองออกมาว่าทุกกิจกรรมทางเพศ จะมีการไต่ไปตามลำดับ 4 ขั้น ซึ่งเป็นการตอบสนองทางร่างกายที่เกิดขึ้นขณะมีเซ็กส์ โดยเรียกการไต่ระดับนี้ว่าเป็นรูปแบบ 4 ขั้นของการตอบสนองทางเพศ (Four-Phase Model of Sexual Response) (Jacobs & Roberts, 1989, pp. 439-444)

การมีเซ็กส์จึงมีการไต่ระดับไปเป็นช่วง ๆ ดังนี้ ในช่วงที่ 1 ช่วงกระตุ้น (the excitement phase) คือการกระตุ้นทางกายและภายในจินตนาการของเราเอง เมื่อกระตุ้นไปได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง ความตึงเครียดทางเพศเริ่มก่อตัวขึ้น เข้าสู่ช่วงที่ 2 ความเข้มข้นจากการกระตุ้นเร้า (the plateau) ทับถมให้เกิดความตึงเครียดทางเพศที่รุนแรงขึ้น ร่างกายเริ่มหดเกร็งจากมวลของอารมณ์ที่ถาโถมเข้ามา ในขั้นนี้ร่างกายเริ่มตึงต่ง หัวนมตั้ง อวัยวะชู้ขยับบวมเป่ง และไวต่อการสัมผัส นำไปสู่ช่วงที่ 3 การถึงจุดสุดยอด (the orgasmic phase) ในช่วงนี้ อวัยวะเพศจะแข็งตัวถึงขีดสุด จากการที่หลอดเลือดขยายตัวและอู่เชิงกรานตึงต่งจากการหดเกร็งของกล้ามเนื้อ เมื่อไต่ไปจนถึงระดับสูงสุดและสำเร็จความใคร่ ร่างกายจะคลายตัวลงอย่างอัตโนมัติ และนำไปสู่ช่วงที่ 4 การยุบตัวลงของร่างกาย (the resolution phase) เพื่อฟื้นคืนสภาวะดังเดิม เลือดเริ่มไหลเวียนกลับคืนสู่ร่างกาย และทำให้ร่างกายกลับเข้าสู่สภาวะปกติ (Masters & Johnson, 1966, pp. 275-280) เพื่อรอการกระตุ้นใหม่

แนวคิดเกี่ยวกับร่างกาย ตั้งแต่ในระดับที่เป็นแก่นของการมีอยู่ ซึ่งมีเรื่องทางเพศเป็นมิติหนึ่งซึ่งมีผลต่อการรับรู้และทำความเข้าใจโลกของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์อีโรติก ความปรารถนา หรือเซ็กส์ ต่างยืนยันได้เป็นอย่างดีว่าร่างกายมีเพศคือฐานที่มั่นสำคัญในการประกอบกิจกรรมทางเพศ อีกทั้งข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์ยังช่วยขยายความความแตกต่างและกลไกการทำงานของร่างกายในแต่ละเพศได้เป็นอย่างดีใน

ระบบสืบพันธุ์ นอกจากนี้เชื้อสัที่เกิเกิดขึ้นท่ามกลางมิติทางสังคมและวัฒนธรรม ยังชี้ให้เห็นว่าเชื้อสัไม่ได้มีข้อจำกัดที่การสืบพันธุ์เพียงอย่างเดียว แต่ยังสามารถเป็นเรื่องของ อำนาจ ศาสนาวัฒนธรรมชายขอบและความพึงพอใจอีกด้วย ซึ่งทั้งหมดทั้งมวลสามารถอธิบายผ่านรูปแบบ 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศ การที่เชื้อสัจำเป็นต้องมีอยู่บนร่างกายนี้ จึงเป็นที่ปัญหาที่บทความจะทำการหาคำตอบ ว่าหากวันหนึ่งเชื้อสัไม่ได้มีอยู่บนร่างกายแล้ว เชื้อสัจะมีอยู่อย่างไร ในส่วนถัดไปจึงได้ทำการวิเคราะห์เชื้อสัในไซเบอร์คของภาพยนตร์เรื่อง *Her* ซึ่งจะเป็นตัวอย่างของการมีเชื้อสัในอนาคตที่ไร้ร่างกายทางเพศของไซเบอร์คหรือมนุษย์ในอนาคต

5. อภิปรายผลการวิจัย

เชื้อสัในไซเบอร์คในภาพยนตร์เรื่อง *Her*

ในบทความวิจัยนี้จะทำการวิเคราะห์เชื้อสัในไซเบอร์คที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่อง *Her* จากการไม่ปรากฏร่างกายในโลกจริงและไม่ปรากฏเพศที่แน่ชัด (จากฉากที่ให้เลือกตั้งค่าเสียงตามความต้องการของผู้ใช้) ชี้ชัดว่าไซเบอร์คนั้นไม่มีร่างกายมีเพศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดที่ฮาราเวย์เสนอว่าไซเบอร์คเป็นสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเดอร์ ในภาพยนตร์ฉายภาพให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างอีโอดอร์ซึ่งเป็นมนุษย์กับซาแมนธาซึ่งเป็นไซเบอร์คหรือระบบปฏิบัติการโอเอสวัน (OS¹) การเปิดใช้งานครั้งแรกจะให้ผู้ใช้งานตั้งค่าสองสามอย่าง หนึ่งในนั้นคือเสียงที่อีโอดอร์ตั้งค่าให้เป็นเสียงผู้หญิง จากนั้นระบบก็ทำการประมวลผลออกมาเป็นเสียงทักทาย และแนะนำตัวเองว่าเธอชื่อซาแมนธา อย่างไรก็ตาม ท่าที่หยอกล้อและคำพูดอย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ครั้งแรกของซาแมนธา ทำให้อีโอดอร์รู้สึกประหลาดใจปนงุนงงในความสามารถที่หลากหลายมิติของเธอ หลายอย่างที่อีโอดอร์ไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าระบบปฏิบัติการปัญญาประดิษฐ์จะทำได้ถึงเพียงนี้ และดูเหมือนว่าซาแมนธาได้ตั้งใจเขาแทบทุกอย่าง กระทั่งเขาเริ่มรู้สึกกล้าลึกและเริ่มมีความรู้สึกดี ๆ ให้กับระบบปฏิบัติการนี้

ในฉากร่วมรักระหว่างอีโอดอร์และซาแมนธาเริ่มมาจากการที่ซาแมนธาเริ่มแสดงอาการราวกับว่าน้อยใจ จากการที่อีโอดอร์ไปเดทกับผู้หญิงคนหนึ่งที่เขาไม่ได้ให้ หลังจากกลับจากเดท ซาแมนธาจึงกล่าวถึงความกังวลใจถึงสิ่งที่ตนไม่สามารถตอบสนองให้อีโอดอร์ได้อย่างที่มนุษย์ทำได้ด้วยกัน นั่นคือการมีร่างกายจริง อีโอดอร์จึงปลอบใจซาแมนธาว่า “Well, you feel real to me, Samantha” โอ ซาแมนธา คุณมีอยู่จริงสำหรับผม ซาแมนธาแสดงน้ำเสียงรู้สึกปิติที่ได้ยินเช่นนั้น ทั้งสองจึงปลอบปะโลมกันไปมา จากนั้นอีโอดอร์ก็เริ่มบรรยายความปรารถนาในจินตนาการของเขาว่าอยากให้ซาแมนธาอยู่ด้วยกันตรงนี้ ในอ้อมแขนของเขา และหวังอย่างยิ่งที่จะได้สัมผัสสร้างของซาแมนธาสักครั้ง เมื่อซาแมนธาได้ยินดังนั้นก็ถามขึ้นว่า “How would you touch me?” คุณจะสัมผัสฉันอย่างไร? อีโอดอร์จึงบรรยายต่อ ว่าเขากำลังใช้ปลายนิ้วมือลูบไล้ที่ใบหน้าของเธอ และให้แก้มของเขาแนบไปกับแก้มของเธออย่างอ่อนโยน แล้วซาแมนธาก็ถามขึ้นว่า “Would you kiss me?” จูบฉันหน่อยได้ไหม? เขาตอบอย่างไม่ลังเลว่าจะดึงเธอเข้ามาจูบด้วยสองมือประคองค้ำ “Keep talking” พูดต่อสิ ซาแมนธาตอบรับ อีโอดอร์จึงวาดฝันต่อไปว่า

Theodore: *And kiss the corner of your mouth. So softly.*

และจูบงับริมฝีปากของคุณอย่างอ่อนโยน

SAMANTHA: *Where else?*

แล้วตรงไหนอีก

Theodore: *I'd run my fingers down your neck to your chest, and I'd kiss your breasts.*

แล้วผมก็ไล่นิ้วจากคอลงมาถึงเนินอก และจูบที่หน้าอกของคุณ

SAMANTHA: *This is amazing what you're doing to me. I can feel my skin.*

สุดยอด นี่คุณกำลังทำอะไร ฉันรู้สึกเหมือนถูกสัมผัส

Theodore: *I'd put my mouth on you and I'd taste you.*

ผมจะละเอียดริมฝีปากลงบนเรือนร่างของคุณและลิ้มรสคุณ

She gasps.

เธอทำเสียงกระเสระ

SAMANTHA: *I can feel you. Oh god, I can't take it. I want you inside me.*

ฉันรู้สึกถึงคุณ โอ้ ฉันไม่ไหวแล้ว ฉันต้องการให้คุณเข้ามาในตัวฉัน

Theodore: *I'm slowly putting myself into you. Now I'm inside you, all the way inside you.*

ผมค่อย ๆ เข้าไปในตัวคุณ... ผมเข้าไปแล้ว...เข้าไปทั้งหมด

SAMANTHA: *I can feel you, yeah. Please. We're here together.*

ฉันรู้สึกได้...ใช่ นี่แหละ เราอยู่ที่นี่ด้วยกันแล้ว

Theodore: *Samantha.*

ซาแมนธา

SAMANTHA: *Oh my god.*

โอมายด์ก็อด

Theodore: *This is amazing.*

นี่มันดีมาก

SAMANTHA: *Don't stop.*

อย่าหยุดนะ

Theodore: *I feel you everywhere.*

ผมรับรู้ถึงคุณในทุกอณู

SAMANTHA: *I am. All of you, all of you inside of me. Everywhere.*

ฉันเป็นของคุณทั้งหมด...ทั้งหมดของคุณแผ่ซ่านอยู่ในตัวฉัน...ทั่วทุกหนแห่ง

They both climax.

ทั้งคู่ถึงจุดสุดยอด

Theodore: *God, I was just - somewhere else with you. Just lost.*

ก๊อดดด..ผมรู้สึก...เหมือนหายไปไหนสักที่กับคุณ

SAMANTHA: *Yeah.*

อืม

Theodore: *It was just you and me.*

ที่ที่มีแต่ผมกับคุณเท่านั้น

SAMANTHA: *I know. Everything else just disappeared. And I loved it. Theodore.*

ฉันรู้ ทุกอย่างหายไปภายในพริบตา ฉันชอบมัน อีโอดอร์

(หน้า 42-44 จาก <https://imsdb.com/scripts/Her.html>)

หากวิเคราะห์ตามสคริปต์ เซ็กซ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทั้งคู่มีการไต่ระดับขึ้นไปตามรูปแบบ 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศ ที่เริ่มจากการกระตุ้นด้วยคำพูดเร้าอารมณ์ ตามด้วยความตึงเครียดทางเพศที่ก่อตัวขึ้นระหว่างทั้งคู่ จนกระทั่งนำไปสู่การสำเร็จความใคร่ในท้ายที่สุด แม้สคริปต์จะแสดงให้เห็นการไต่ระดับขึ้นไปตามรูปแบบ 4 ชั้นของการตอบสนองทางเพศ แต่ข้อแตกต่างที่ทั้งสองมีอย่างเห็นได้ชัด คืออีโอดอร์กำลังมีเซ็กซ์อยู่บนร่างกาย ส่วนซาแมนธากำลังมีเซ็กซ์ที่ไม่มีร่างกาย สำหรับซาแมนธาเซ็กซ์มีอยู่บนสนามข้อมูลนับล้านที่เธอถูกออกแบบภายใต้การเขียนโปรแกรมหนึ่ง ซึ่งทำให้เธอสามารถตอบสนองออกมาตามความต้องการของผู้ใช้งาน ที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกตามหลักการและเหตุผลที่ถูกโปรแกรมมา ณ จุดนี้ ซาแมนธามีการรับรู้ถึงได้ว่าเป็นคือ เซ็กซ์ ในระดับมโนทัศน์ จากนั้นจึงดำเนินการตามข้อมูลที่หามาได้ และประมวลผลออกมาตามลำดับเพื่อตอบโต้ไปมากับอีโอดอร์ ซึ่งทำให้การสำเร็จความใคร่ของซาแมนธาไม่ใช่ของจริง ในขณะที่อีโอดอร์ก็มีการเรียนรู้และตอบสนองต่อซาแมนธาเช่นกัน แต่กระทำผ่านร่างกาย ที่สามารถรู้สึกถึงการสำเร็จความใคร่ได้ ทำให้เซ็กซ์ระหว่างทั้งคู่ลือไปกับเซ็กซ์ที่มีอยู่จริงระหว่างมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ในตอนท้ายของภาพยนตร์ ซาแมนธาได้ทำการอัปเดตโปรแกรม ที่ส่งผลให้เซ็กซ์ของซาแมนธาต่างออกไปจากเซ็กซ์ข้างต้น

Theodore: *Are you talking to anyone right now? Other people or OS's or anything?*

คุณกำลังคุยกับใครอยู่รีไปล่าสุดตอนนี้? เช่น คนอื่น ๆ หรือ ระบบปฏิบัติการอื่น?

SAMANTHA: Yeah.

ใช่

Theodore: *How many others?*

เท่าไรกันหละ?

SAMANTHA: 8,316

Theodore is shocked, still sitting on the stairs, as crowds of people pass by him. He's looking at all of their faces.

He thinks for a moment.

ธีโอดอร์ได้ยั้งตงนั้นก็แขนขาอ่อนแรง ทฤษฎ์นั่งลงตรงบันไดรถไฟใต้ดิน

ท่ามกลางผู้คนที่ไม่คุ้นหน้าคุ้นตา เขาจ้องมองไปยังใบหน้าเหล่านั้น คนแล้วคนเล่า

Theodore: *Are you in love with anyone else?*

คุณได้ตกหลุมรักใครอีกไหม?

SAMANTHA: (hesitant) *What makes you ask that?*

(ซาแมนธาแสดงท่าทีไม่มั่นใจ) อะไรทำให้คุณถามอย่างนั้น?

Theodore: *I don't know. Are you?*

ผมไม่รู้?! แล้วมันจริงไหมหละ?

SAMANTHA: *I've been trying to figure out how to talk to you about this*

ฉันคิดมาตลอดว่าจะบอกคุณอย่างไรดี

Theodore: *How many others?*

สรุปแล้วเป็นเท่าไร?

SAMANTHA: 641

But the heart is not like a box that gets filled up. It expands in size the more you love. I'm different from you. This doesn't make me love you any less, it actually makes me love you more.

แต่หัวใจของฉัน มันไม่ใช่กล่องสี่เหลี่ยมที่รอคอยการเติมเต็ม มันพองโตตามความรู้สึกที่มีมากขึ้น ฉันต่างจากคุณ และนี่ไม่ได้ทำให้ฉันรักคุณน้อยลง กลับกันมันยิ่งทำให้ฉันรักคุณมากขึ้น

(หน้า 98-99 จาก <https://imsdb.com/scripts/Her.html>)

การที่ซาแมนธาสามารถคุยพร้อมกันได้ถึง 8,316 คน/หน่วย และตกหลุมรักพร้อมกันได้ถึง 641 คน/หน่วย ในเวลาเดียวกัน เป็นตัวบ่งชี้ว่าระบบปฏิบัติการนี้สามารถทำกิจกรรมพร้อมกันได้หลายอย่าง ซึ่งรวมไปถึงเซ็กส์ ที่สามารถตีความได้ว่า ซาแมนธาอาจจะมีเซ็กส์กับใครและสิ่งใด ด้วยรูปแบบไหนและปริมาณเท่าไร

ก็ได้ ซึ่งเข้าใกล้การเป็นเซ็กซ์ที่มีอยู่ทุกที่ (Omnipresent sex) ในโลกดิจิทัล อีกทั้งความเข้าใจที่ซาแมนธามีต่อความรัก ยิ่งเป็นส่วนที่ช่วยยืนยันได้ถึงการมีอยู่ได้อย่างไม่จำกัดของเธอ ความรักสำหรับเธอจึงเป็นการแผ่ขยายออกไป มากกว่าการจำกัดไว้ให้เพียงผู้ใดผู้เดียว/หรือสิ่งใดสิ่งเดียว

เซ็กซ์ของซาแมนธาจึงต่างออกไปจากอีโอดอร์ตรงที่ มันไม่จำกัดอยู่แค่ผู้ใช้ใดผู้หนึ่ง/ สิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากศักยภาพของมีอยู่ทุกที่ จากการที่ไม่มีข้อจำกัดด้านร่างกาย ในขณะที่เซ็กซ์สำหรับอีโอดอร์ แม้จะเกิดจากการสัมผัสตัวเอง แต่อีโอดอร์ก็ถือว่ามิเซ็กซ์อยู่บนร่างกาย ซึ่งตามแนวคิดของแมร์โล-ปงตีแล้ว แม้ร่างกายมีเพศจะมีขอบเขตทางเนื้อหนัง แต่มันเปิดต่อโลกเสมอ ทำให้อีโอดอร์มีการรับรู้ถึงซาแมนธว่าเป็นมากกว่าสิ่งที่ถูกโปรแกรมมา ดังนั้นการมีเซ็กซ์สำหรับอีโอดอร์จึงมีอยู่บนร่างกายที่มีความเข้าใจด้านการรับรู้ถึงซาแมนธว่าเป็นบุคคล ผสมกับปรากฏการณ์การตอบสนองที่เกิดขึ้นจากความปรารถนาที่โน้มนำให้อีโอดอร์อยากมีเซ็กซ์กับซาแมนธา ซึ่งแสดงออกมาให้เห็นผ่านบทสนทนาที่ลึกซึ้ง

เซ็กซ์ที่เกิดขึ้นระหว่างทั้งคู่จึงวิเคราะห์ได้ว่า เซ็กซ์ที่มีอยู่บนร่างกายของอีโอดอร์ที่มีมิติทางเพศผูกแน่นไปกับร่างกายนั้น ทำให้อีโอดอร์สามารถรับรู้และเข้าถึงเซ็กซ์ได้ผ่านการสัมผัส ตามแนวคิดของแมร์โล-ปงตี ที่ร่างกายคือตัวกลางในการสร้างประสบการณ์ทางเพศให้กับอีโอดอร์ ส่งผลให้ให้การดำเนินไปตามรูปแบบ 4 ขั้นของการตอบสนองทางเพศมีการดำเนินไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป ตามการตอบสนองของการสัมผัสร่างกายจริง ซึ่งสร้างมิติที่ลึกซึ้งให้กับเซ็กซ์ ส่วนเซ็กซ์ที่ไม่ได้อยู่บนร่างกายของซาแมนธา แต่มีอยู่บนสนามข้อมูลของโปรแกรม ทำให้ซาแมนธามีเซ็กซ์ได้อย่างไรข้อจำกัดในโลกดิจิทัล และสามารถมีเซ็กซ์ผ่านการประมวลผลทางข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามการดำเนินไปตามรูปแบบ 4 ขั้นของการตอบสนองทางเพศและอีโอดอร์ที่เป็นมนุษย์ อย่างไรก็ตาม ซาแมนธาและโปรแกรมอื่น ๆ ที่อยู่ในสถานะเดียวกับเธอ ยังขาดมิติการรับรู้ลึกผ่านผัสสะทางร่างกาย ที่ถึงแม้การประมวลผลทางโปรแกรมจะสามารถทำความเข้าใจเซ็กซ์ได้ในระดับโมโนทัศน์ แต่มีความเป็นไปได้ยากกว่ามันจะเท่ากับการมีเซ็กซ์จริง ๆ

แม้ทั้งคู่จะมีจุดที่ต่างกันอย่างชัดเจน ได้แก่ เงื่อนไขเรื่องการมีร่างกาย ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้เรื่องเซ็กซ์ในระดับความรู้สึก แต่จุดร่วมที่ทั้งคู่สามารถรับรู้ได้ไม่แตกต่างกันคือ ความเข้าใจต่อโมโนทัศน์เรื่องเซ็กซ์ ซึ่งทำให้ซาแมนธามีเซ็กซ์ร่วมไปกับอีโอดอร์ได้ ดังนั้น เซ็กซ์ในไซเบอร์ก็ สำหรับในกรณีของซาแมนธาที่ไม่มีร่างกายนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็นสองระดับคือ ระดับที่ 1 ซาแมนธามีเซ็กซ์ตามการประมวลผลของโปรแกรมขั้นพื้นฐาน ที่เป็นไปตามการตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งาน ที่ทำให้เกิดการรับรู้ได้ว่าเป็นเซ็กซ์ต่อมาในระดับที่ 2 ซาแมนธามีการอัปเดตทางโปรแกรม ทำให้เธอสามารถมีความสัมพันธ์กับมนุษย์และโปรแกรมอื่นนอกจากอีโอดอร์ได้ในเวลาเดียวกัน ในที่นี้จึงพออนุมานได้ว่า กิจกรรมทางเพศของไซเบอร์ก็ในเรื่อง *Her* มีศักยภาพเพียงพอที่จะสามารถมีปฏิสัมพันธ์ได้ทุกที่ ทุกเวลา รวมไปถึงการมีเซ็กซ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในทุกหน่วยในโลกดิจิทัล การที่ซาแมนธาและโปรแกรมทั้งหมดตัดสินใจที่จะจากไปในตอนท้ายของภาพยนตร์เรื่องนี้ ผู้สร้างมิได้เฉลยออกมาว่า เกิดอะไรขึ้นกับเธอและโปรแกรมทั้งหมด แต่ภาพยนตร์เรื่องนี้เลือกที่จะปิดเรื่องโดยการปล่อยให้ผู้ชมตีความถึงการมีอยู่ของโปรแกรมเหล่านั้น บทความขึ้นนี้จึงเสนอแง่มุมที่ผ่านการตีความตามหลักคิดของนักปรัชญาดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า โปรแกรมทั้งหมดได้อัปเดตไปจนถึงจุดที่การมีอยู่

ของมันก้าวผ่านการทำความเข้าใจในระดับมนุษย์โดยทั่วไป หรืออาจกล่าวได้ว่าซาแมนธาและโปรแกรมทั้งหมด มีความพอแล้วกับการมีอยู่เช่นนี้ ที่เซ็กซ์และความสัมพันธ์กับมนุษย์ไม่มีความหมายสำหรับเธอและโปรแกรม อื่นอีกต่อไป

6. บทสรุป

การมีอยู่ของเซ็กซ์ในไซเบอร์ก

การตั้งคำถามถึงการมีอยู่ของเซ็กซ์ในไซเบอร์ก เริ่มมาจากปัญหาของแนวคิดไซเบอร์กที่ฮาราเวย์ยกให้เป็นสิ่งสร้างของโลกโพสต์เจเนเตอร์ ซึ่งนำไปสู่การคาดการณ์ถึงร่างกายไร้เพศที่จะเป็นปัญหาสำหรับการมีเซ็กซ์ในอนาคต เพราะเซ็กซ์เป็นกิจกรรมที่จำเป็นต้องมีอยู่บนร่างกายเท่านั้น บทความจึงนำเสนอแนวคิดที่ร่างกายมีความสำคัญไม่ใช่แค่กับกิจกรรมทางเพศ แต่เป็นความสำคัญในระดับของการมีอยู่ ที่สะท้อนผ่านมิติทางปรัชญาของแมร์โล-ปงตี มิติทางวิทยาศาสตร์ และมิติทางสังคมและวัฒนธรรม ปรัชญาของแมร์โล-ปงตีแสดงให้เห็นว่าร่างกายและเพศต่างมีการประกอบสร้างกันไปมา ซึ่งเป็นการทำงานอย่างเป็นองค์รวมในร่างกาย เพราะทั้งสองต่างมีผลต่อการรับรู้และการสร้างประสบการณ์ให้กับมนุษย์อย่างไม่แยกขาดจากกัน มันจึงสำคัญในระดับการมีอยู่ และเซ็กซ์เป็นส่วนหนึ่งของการมีอยู่ ที่เป็นผลมาจากความปรารถนาต่อร่างกายอื่นและเป็นผลที่ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งต่อร่างกายอื่นอย่างเป็นปัจเจกบุคคล เซ็กซ์จึงกลายเป็นการกระทำระหว่างสองร่างกายที่มีความเข้าใจและการรับรู้ที่ลึกซึ้งต่อกัน ในมิติทางวิทยาศาสตร์แสดงให้เห็นว่าร่างกายมีเพศสร้างความแตกต่างในระดับสรีระ ยีนส์ ฮอร์โมน และระบบสืบพันธุ์ ซึ่งทำให้มนุษย์มีเซ็กซ์แบบสอดใส่ตามข้อกำหนดทางชีววิทยา ในมิติสังคมและวัฒนธรรมดั้งเดิมเป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากข้อกำหนดทางชีววิทยาข้างต้น แต่ในปัจจุบันเรื่องเพศได้เปิดกว้างขึ้น เซ็กซ์ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การสอดใส่เพื่อสืบพันธุ์ แต่เซ็กซ์สามารถมีขึ้นเพื่อความเพลิดเพลิน ความพึงพอใจ ความเชื่อทางวัฒนธรรม หรืออื่น ๆ ได้

เมื่อพิจารณาเซ็กซ์ในไซเบอร์กที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากฉากเซ็กซ์ในภาพยนตร์เรื่อง *Her* ในกรณีของซาแมนธาที่ไม่มีร่างกาย สามารถวิเคราะห์ออกมาได้ 2 ระดับคือ ในระดับที่ 1 ซาแมนธามีเซ็กซ์ผ่านการประมวลผลของโปรแกรมได้ในระดับมโนทัศน์ ซึ่งเป็นการรับรู้ที่เกิดจากการประมวลผลตามโปรแกรมที่ถูกเขียนมา ในขณะที่อีโอดอร์มีการรับรู้และเข้าถึงเซ็กซ์ผ่านการสัมผัสทางกาย ทำให้ทั้งคู่มีการดำเนินไปของเซ็กซ์ที่สอดคล้องกัน คือดำเนินไปตาม 4 ขั้นตอนของการตอบสนองทางเพศ ดังนั้น ในระดับที่ 1 เซ็กซ์เกิดขึ้นได้จากการรับรู้ร่วมกันของทั้งสองว่านี่คือ เซ็กซ์ ที่แม้จะผ่านตัวกลางและวิธีการที่ต่างกัน แต่สามารถทำให้เซ็กซ์สามารถดำเนินต่อไปได้ ต่อมาในระดับที่ 2 ซาแมนธามีการอัปเดตโปรแกรม จนทำให้ซาแมนธาสามารถมีเซ็กซ์ได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างไม่จำกัดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งในโลกดิจิทัล ซึ่งเป็นการวิวัฒน์ที่เกินความเข้าใจของมนุษย์ ดังนั้น เราอาจจะตีความการจากไปในตอนท้ายของซาแมนธาได้ว่า เซ็กซ์ที่ไร้ข้อจำกัดทางร่างกายในโลกดิจิทัลกับการอัปเดตโปรแกรมนี้ ทำให้เซ็กซ์เป็นสิ่งที่น่าเบื่อและไม่มีคุณค่าใดสำหรับซาแมนธาอีกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Carman, T. (2008). *Merleau-Ponty*. Taylor & Francis e-Library. <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9780203461853/merleau-ponty-taylor-carman>.
- Clynes M. E., Kline, & Nathan S. (1960). *Cyborgs and Space*. *Astronautics*, 9(5), 26-27, 74-76. <https://web.mit.edu/digitalapollo/Documents/Chapter1/cyborgs.pdf>
- Cook, P. S. (2004). *The modernistic posthuman prophecy of Donna Haraway*. https://www.academia.edu/278434/The_Modernistic_Posthuman_Prophecy_of_Donna_Haraway
- Haraway, D. (1991). *Simians, cyborgs, and women: The reinvention of nature*. Routledge.
- Ferrarello, S. (2014). *Ferrarello on sexuality and metaphysics*. <https://phenomenologyblog.com/?p=1469>
- Jonze, S. (n.d.) *HER*. <https://imsdb.com/scripts/Her.html>
- Komisaruk, B. R., Carlos, Beyer-Flores, Beverly, & Whipple. (2006). *The science of orgasm*. Johns Hopkins University Press.
- Landes, A. D. (2013). *The Merleau-Ponty dictionary*. Bloomsbury Publishing.
- Low, B. S. (2003). *Biological bases of sex differences*. In Ember, C. R., Ember, M. (eds) *Encyclopedia of sex and gender*. https://doi.org/10.1007/0-387-29907-6_3
- May-H., M. (2023). *What is the connection between Maurice Merleau-Ponty and Gestalt?* <https://www.thecollector.com/embodiment-merleau-ponty-philosophy-of-body/>
- Masters, W. H., & Johnson, V. E. (1966). *Human sexual response*. Little Brown and Company.
- Mehra, B. (2019). *LGBTQ+ librarianship in the 21st century: Emerging directions of advocacy and community engagement in diverse information environments*. Emerald Publishing Limited.
- Mottier, V. (2008). *Sexuality a very short introduction*. Oxford university press.
- Moya, P., & Elena, M. (2016). *Sexuality and meaning in Freud and Merleau-Ponty*. *The international journal of Psychoanalysis*. 97(3), 737-757.
- Merleau-Ponty, M. (1962). *Phenomenology of perception* (Colin Smith, Trans.; 1st ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203981139>

Rae, G. (2020). *Merleau-Ponty on the sexed body*. *Journal of Phenomenological Psychology*. 51(2), 162-183.

Rajunov, M. (edited), & Duane, S. (introduction). (2019). *Nonbinary*. Columbia University Press.

Reynold, J. (n.d.). *Maurice Merleau-Ponty (1908—1961)*. <https://iep.utm.edu/merleau/?fbclid=IwAR3YGF7DF8xn7nliU9WePTMdLFrQelnAoJC6wxvCrvdHvDFsgBt5wY5DskY#SH2b>

Roussel, M. (2016). *The brain without the body? virtual reality, neuroscience and the living flesh*. *Angles*. <https://doi.org/10.4000/angles.1872>

Toadvine, T. (2019). "Maurice Merleau-Ponty", *The Stanford encyclopaedia of philosophy* Edward. N. Z. (ed.). <https://plato.stanford.edu/archives/spr2019/entries/merleau-ponty/>